

Kirkebladet

Møgeltønder sogn nr. 2/3 2018

Menighedsråd

Formand: Hanne Boldt
Ved Åen 13, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 2837 4866
hanne.boldt1@skolekom.dk

Næstformand: Birgit Elisabeth Laursen
Sønderbyvej 11, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 7373 8050 / 3056 0102
birgitelaursen@gmail.com

Kasserer: Jens Peter Jensen
Sønderbyvej 13, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 2160 6426
jpjfinmekanik@gmail.com

Kirkeværge 1: Torben Hviid Nielsen
Bønderbyvej 29, Bønderby, 6270 Tønder
Tlf. 2040 9969
torben.hviid@nielsen.mail.dk

Kirkeværge 2: Jens Hansen
Nyvangvej 3, 6270 Tønder
Tlf. 2260 3730
hansen.jens66@gmail.com

Sekretær: Gitte Clausen
Toghale 11, Møgeltønder, 6270 Tønder
Tlf. 3115 4946
mtmenighed@gmail.com

Sognepræst

Anne Marie Baun
Trøjborgvej 1, Visby
6261 Bredebro
Tlf. 7478 3127
E-mail: amab@km.dk

Ansatte

Graver/kirketjener: Jens Nissen
Kontor: Sønderbyvej 2
Tlf. 7473 8940 eller 4014 8596

Gravermedhjælper:
Lone Julius Thomsen

Organist: Ann-Kirstine Christiansen
Mølleparken 362, 6240 Løgumkloster
Kontakttelefon 8651 9915
(Træffes ikke mandage & torsdage)

Hjemmeside: www.sogn.dk/møgeltønder

Møgeltønder kirke på street wiewe:
<https://goo.gl/maps/eqM6ZGUSw52>

Nyt fra menighedsrådet

Biskoppen har truffet sin endelige beslutning: Møgeltønder-Ubjerg pastorat nedlægges, og der opstår et nyt, Tønder pastorat, bestående af Tønder, Møgeltønder og Ubjerg. Provsten over Tønder provsti har opsagt sin stilling, og en ny skal findes. Den nye provst skal bo i vores præstegård og være præst i det nye pastorat. Provstestillingen er en 50% stilling, og resten af tiden skal vedkommende være almindelig sognepræst. Vi har overfor biskoppen udtrykt vores ønske om, at han/hun fortrinsvis bliver vores præst. Det vil give god mening, men tiden må vise, om det kan lade sig gøre rent praktisk. De to præster i Tønder og den nye præst får mulighed for at trække på præsten fra Abild, for ellers får de alt for meget at lave i det nye store pastorat.

Ansættelsesprocessen er gået i gang. Det bliver en omfattende omgang, for vi er tre menighedsråd og et provstiudvalg, der skal blive enige om, hvem vi vil indstille til biskoppen den 29. august. I skrivende stund ved vi ikke, hvor mange ansøgere der kommer. Vi håber på mindst 5-6 stykker, men det er et krævende arbejde at være provst, så det er ikke et voldsomt attraktivt job at søge. En provst er nærmeste chef for præsterne i et provsti. Hos os er provstigrænsen den sammen som kommunegrænsen. Der er 30 sogne og ca. 20 præster at lede i Tønder provsti. Som provst skal man være økonomikyndig, da det er provsten, som sammen med provstiudvalget uddeler skattekroner til kirkekasserne i sognene. Provstiudvalget består af særligt valgte menighedsrådsmedlemmer. Formanden i det nuværende provstiudvalg er f.eks. formand for Hostrup menighedsråd.

Det bliver en meget spændende periode, og vi i menighedsrådet vil gøre vores yderste for at få en god løsning. Tiltrædelse er den 1. oktober, men præstegården vil næppe være klar til indflytning til den dato, da vi skal have skiftet vinduer og ordnet flere andre ting, inden nye beboere kan flytte ind.

Gudstjenester i Møgeltønder kirke

August

Søndag den	5.	10. s.e. trinitatis	19.00 AMB
Søndag den	12.	11. s.e. trinitatis	09.00 CE
Søndag den	19.	12. s.e. trinitatis	10.30 AMB
Søndag den	26.	13. s.e. trinitatis	Ingen

September

Søndag den	02.	14. s.e. trinitatis	19.00 AMB	Konfirmandindskrivning
Søndag den	09.	15. s.e. trinitatis	10.30 AMB	
Søndag den	16.	16. s.e. trinitatis	Ingen	
Søndag den	23.	17. s.e. trinitatis	09.00 AMB	
Søndag den	30.	18. s.e. trinitatis	Ingen	

Oktober

Søndag den	07.	19. s.e. trinitatis	19.00 THN
Søndag den	14.	20. s.e. trinitatis	10.00 THN
Søndag den	21.	21. s.e. trinitatis	
Søndag den	28.	22. s.e. trinitatis	

November

Søndag den	04.	23. s.e. trinitatis	19.00	Allehelgen
Søndag den	11.	24. s.e. trinitatis	10.00	Jens Torkild Bak
Søndag den	18.	25. s.e. trinitatis		
Søndag den	25.	Sidste søndag i kirkeåret		

December

Søndag den	02.	2. s. i advent	Se dagspressen
Søndag den	09.	3. s. i advent	Se dagspressen

Forbehold for ændringer. Se dagspressen. Der henvises også til hjemmesiden: www.sogn.dk/møgeltønder

Indskrivning af årets konfirmander

Søndag den 2. september inviteres alle kommende konfirmander og deres forældre til informationsmøde. Det foregår i forbindelse med gudstjenesten kl. 19.00. Efter gudstjenesten er der kaffe og mulighed for at tilmelde sig konfirmationsforberedelsen.

Desuden vil der informeres om den kommende forberedelse til konfirmationen.

Man medbringer kopi af dåbsattest eller, hvis man endnu ikke er døbt, en kopi af fødsels- og navneattest.

Er man forhindret i at deltage, kan man rette henvendelse til præsten Anne Marie Baun på tlf. 7478 3127 eller på mail: amab@km.dk

Under præstens ferier o.l. henvises til
sognepræst Claus Egelund, tlf. 7478 2425

Julehjælp

Værdigt trængende med bopæl i Møgeltønder sogn kan søge menighedsrådet om julehjælp. Vi giver et lille beløb på et gavekort, så man kan købe, hvad der hører en dansk jul til.

Ansøgningsskema kan hentes i kirkens forgang fra midten af oktober og skal afleveres/sendes til menighedsrådsmedlem Birgit Laursen, Sønderbyvej 11, senest den 25. november.

Møgeltønder Menighedsråd

Sognetur 2018

Turen går til Gram og omegn, søndag 2. sept.

Kl. 09.30 Afgang fra kirkens P-plads i bus

Kl. 10.30 Højmesse i **Fole kirke**

v/Johannes Gjesing

Kl. 13.00 **Gram slot:** Guidet rundvisning
i 1½ time

Kl. 15.00 Slots-caféen: **"Synnejysk kaffebord"**

Tilmelding senest søndag den 19. august til

Birgit Laursen, 30 56 01 02,

birgitelaursen@gmail.com

Drikkevarer kan købes i bussen - medbring
blot en lille bid mad eller frugt.

Turen er gratis!

Vi får "en glant dav"

Allehelgen gudstjeneste den 4. november kl. 19.00

Ved gudstjenesten Allehelgen aften
mindes vi vore kære, som vi har
mistet. Navnene på de afdøde nævnes, og
vi tænder et lys for hver enkelt.

Efter gudstjenesten er der kaffe/the.

Alle er velkommen.

Telt-gudstjeneste

I år prøver vi noget helt nyt!

I forbindelse med Møgeltønder fodbold-
cup arrangerer vi sammen med MUIF en
familiegudstjeneste i teltet

fredag den 31. august kl. 17

Efter gudstjenesten er kirken vært ved
aftensmad, som kirkegængerne kan hente
i MUIFs boder på pladsen.

Håber på at se mange både store, små,
gamle og unge.

Konfirmander 2018

Foto: Karen Ahrenkiel

Bagerst fra venstre: Anne Marie Baun, Daniel Pedersen, Mathias Rudnink Thimsen, Niklas Jensen, Kasper Gjelstrup Nissen, Nichlas Lorenzen Hansen og Niclas Rahr Madsen.

Forrest fra venstre: Caroline Bossen Nielsen, Ernestine Jensen-Bahr, Mie Vindbæk Andersen og Maya G. Pedersen.

Koncerter i Møgeltønder kirke på barok-orglet:

Lørdag 8. september kl. 17.00: Anne Agerskov, Sønderborg kirke

Lørdag 22. september kl. 17.00: Jonas Hellesøe Nielsen, studerer p.t. i Berlin

Lørdag 6. oktober kl. 17.00: Anne-Kirstine Christiansen, Møgeltønder kirke

I år tilhører inviterede gæste-organist den nye generation af unge organister i Danmark.

Jonas Hellesøe Nielsen blev uddannet kandidat fra Det Jyske Musikkonservatorium i 2017 og studerer for tiden i Berlin.

Anne Agerskov debuterede fra solistklassen i 2017 og hun er ansat som organist i Sønderborg kirke siden 2014.

Sidste koncert i rækken spilles af kirkens egen organist Ann-Kirstine Christiansen.

Anne Agerskov

Jonas H. Nielsen

Foto: United Productions Aps

For hele familien

Torsdag den 27. september kl. 18.00 i Møgeltønder kirke

“Alene i vildmarken”

Kom og hør Astrid Hadberg fortælle om sine fantastiske oplevelser i vildmarken: om at have Gud med og have tid med ham, om forskellen på at være alene og ensom, om vild natur og smukke solopgange, om vinder-

instinkt og forventninger, om glæde, taknemmelighed, frihed og meget mere.

Arrangementet er gratis, af hensyn til mad, vil vi gerne have du tilmelder dig til Gitte Clausen, 3115 4946, senest den 17.9.2018.

Menighedsrådsmøder

Møderne afholdes på flg. dage kl. 19.00:
04.09., 03.10., 06.11., 07.11., 05.12.,
08.01.2019

Møderne er offentlige og finder sted i Møgeltønder Forsamlingshus.

Alle er velkommen til at komme og overvære møderne.

Dagsorden og referat kan læses på opslagstavlen i kirken og på Møgeltønder Kirkes hjemmeside:
www.moegeltoender.infoland.dk

Julekoncert den 2. december kl. 16.00 med Haderslev Drengekor

Drigent: Henrik Skærbæk Jespersen

Koret består af 65 drenge og mænd i alderen 6-61 år og det har efterhånden givet koncert i alle Danmarks 10 domkirker.

I 2012 medvirkede koret ved den kongelige barnedåb af HKH prinsesse Athena i Møgeltønder kirke.

Henrik Skærbæk Jespersen er domorganist i Haderslev Domkirke.

Sang-maraton

Inspireret af den store 12 timeres sang-maraton med sange fra Højskolesangbogen i foråret på DR1, har vi arrangeret et minimaraton på ca. 5 timer

lørdag den 3. november

Man vil kunne komme og gå, som man lyster og har tid til. Man forpligter sig ikke til 5 timer!

Sådan skal det foregå:

Kl. 12.30 begynder vi i kirken, hvor sognepræst Claus Egelund fra Højer vil fortælle kort om fire Brorson salmer, som vi synger sammen. Anne Marie Baun, eller vores nye præst, gør det samme med fire Kingo salmer.

Menighedsrådsmedlem Birgit Laursen vil vælge tre salmer, der passer til årstiden, som vi skal synge. Vi skal også hvile stemmerne, så små musikalske indslag og en lille koropræden vil blive en del af programmet.

Kl. 14.45 flytter vi op i forsamlingshuset, hvor Mona står klar med kaffe.

Efter kaffen tager vi fat på sange fra Højskolesangbogen, som to vidende mennesker fra vores lokalområde har valgt til os. Eftermiddagen slutter med sangønsker fra deltagerne.

Vi håber, at alle I der er sangglade eller bare glade for salmebogen og Højskolesangbogen vil sætte kryds i kalenderen til denne lørdag.

Markering af 100 året for afslutningen af 1. verdenskrig

Søndag den 11.11.2018

Kl. 10.00 Møgeltønder kirke:

Gudstjeneste v/domprovst Jens Torkild Bak
(tidl. sognepræst her i Møgeltønder)

Kl. 11.00 Ved Mindestenen:

Kort andagt og trompetfanfare

Kl. 11.45 Møgeltønder Forsamlingshus:

- Faneindmarch
- Velkomst v/Christian Clausen
- Sange m. klaverledsagelse af Else Valeur
- Let frokost
- Foredrag v/lokalhistoriker Ingolf Haase
- Halvor Bogh og Marskens Guld
m. musikalske indslag

Kl. 14.30 Kaffe / Sange

Kl. 15.00-15.30 Forventet afslutning / Tak for i dag

Alle er velkomne!

Pris: 75,- kr. pr. person

Af hensyn til køkkenet er tilmelding nødvendig til:

Chr. Clausen, mobil: 20 49 14 87, mail: hccl@mail.dk

Arrangører: Møgeltønder Forsamlingshus,
Borgerforeningen "Tranen" og Møgeltønder Menighedsråd

Nissen - i 75 år...

Den 1. juni var det 75 år siden, den første Nissen begyndte som graver og kirketjener i Møgeltønder, og siden da har sønnen og nu sønnesønnen haft det som deres gerning.

Theodor Nissen blev født i Møgeltønder i 1896. 1. juni 1943 begyndte han som graver og kirketjener, men dengang var det ikke en stilling, man kunne leve af så ved siden af, var han tagdækker hos "Cement Mamsen." Et arbejde han cyklede rundt til alt efter hvor, der skulle lægges nyt tag, måske helt i Ballum.

I juli sammen år flytter han og familien ind i huset, hvor vores nuværende graver og kirketjener bor. Arbejdet som graver var den på den tid anderledes end i dag, da langt de fleste selv passede familiens gravsteder og selv stod for hækkeklippingen. Græsset blev slået med le et par gange om året. Man skal forstille sig en kirkegård med et helt andet udseende, end den vi har i dag. De fine parceller med hække om kom først til i 50'erne.

Kirketjener jobbet var også en del anderledes. Der skulle fyres op med tøv om vinteren i kirken inden kirketid. Klokkerne var naturligvis ikke automatisk og efter det sidste bedeslag skulle Theodor skynde sig ind og trampe luft i bælgene, så organisten kunne spille på orglet. Først i 1956 med renoveringen af orglet blev den opgave overflødiggjort af fremskridtet. Fru Marie hjalp også med. I realiteten var det hende, der passede gravene, når Theodor var ude som tagdækker. Det var også Marie, der ofte stod for ringningen både morgen, middag og aften, hvis Teodor ikke var nået hjem.

Sønnen Boy havde tjent hos Mamsen i Toghale og været på en gård på Tåsinge, men kom hjem til Møgeltønder igen og flyttede ind hos sine forældre, som man gjorde det dengang. I Tønder traf han hos fælles bekendte Anne Marie – bedre kendt som Annemie. De to blev gift den 9/9 '61, og Annemie flyttede ind. Svigerforældrene boede i den ene ende af huset. Boy og Annemie i den anden ende med deres efterhånden 4 børn. 1/11 1966 overtog Boy sin fars job som graver og kirketjener. Dengang var arbejdet i udbud. Boy fik det, selv om han faktisk ikke var den billigste. Han fik 19.000 om året af kirken, resten blev tjent ved private aftaler om pasning af gravsteder. Plæneklipper blev lånt på slottet, for kirken var slottet. Annemie husker, at det var lidt besværligt altid at skulle træffe aftale om lån i forvejen og hente den deroppe. Annemie og Boy købte selv en tohjulet traktor. De måtte låne til den og Annemies mor kautionerede for lånet.

Da Boy fyldte 40 år i 1970 fik han en elektrisk hækkeklipper af pastor Jørgensen i fødselsdagsgave.

Annemie hjalp sin mand - medhjælpende hustru som det hed, men uden løn. Først mange år senere kom Annemie på lønningslisten og fik 1000 kr. om måneden.

Annemie husker, at der, dengang som nu, var to store juletræer i kirken med 100 levende lys på hver. Efter julegudstjenesten juleaften blev hele familien sat i sving med at skifte lys, så de var klar til julemorgen, inden familien kunne gå hjem til julemiddagen. Det

samme gentog sig juledag. - Gran til gravdækning blev klippet, hvor der var gran at få, og ungerne hjalp med til at klippe og få det bragt hjem.

Under den store renovering af kirken i 70'erne og 80'erne spiste blytækkerne hos Annemie og Boy hver dag i flere uger ad gangen, når de med nogle års mellemrum kom for at lægge tag på de forskellige dele af kirken. I 1979 dør bedstemor Marie og Boy og Annemaire overtager hele huset.

Vores nuværende graver og kirketjener, sønnen Jens, blev født i 1968, samme år døde bedstefar Theodor. Jens er i bogstaveligste forstand vokset op med kirken som nærmeste nabo og fars og mors arbejdsplads lige bag ved hækken. At han også skulle gå gravervejen, da han blev voksen er faldet helt naturligt. Jens vidste, at han ville have et udendørsarbejde og gerne inden for gartneri. Boy gik på pension 1. maj 1994. Jens overtager og bliver 3. generation Nissen på kirkegården. Han får dog ikke ret megen glæde af sin fars store viden og hjælp, for den 13. juli dør Boy pludseligt.

Boy og Annemie havde planlagt at flytte til Gadekæret. Boy nåede det ikke, men Annemie flyttede den 1. februar 1995, og Jens flyttede ind i sit barndomshjem og slap for transport til sin job.

Meget er sket med udviklingen de 75 år, familien Nissen har været ansat. I 1972 blev klokkerne, som nogle af de første landsbykirkeklokker i Danmark automatiske. Og endda dem begge.

Fra 1981 blev gravere og kirketjenere ansat af menighedsrådene og fik en løn de kunne leve af, og de fik maskiner stillet til rådighed.

Også i Jens' tid er arbejdet blevet lettere. I 2007 gik man over til at få gravet grave med maskine og ikke med håndkraft. Da Jens begyndte, blev 90 % af de døde begravet og

10% bisat. I dag er det 70% bisættelser og 30% begravelser. Og gravstenene er blevet mindre og derfor meget lettere at håndtere. Jens' kone er ikke medhjælpende hustru, men hans mor hjælper stadig med at lukke kirken op og låse igen om aftenen, hvis Jens er væk.

Ingen af Jens' tre døtre har ytret ønske om at tage over efter Far, men man kan aldrig vide. To af Jens' brødre er endt som gravere trods helt andre uddannelser, så det bliver spændende, om endnu en Nissen i fremtiden kommer på lønningslisten.

På menighedsrådets vegne vil jeg takke Jens og hans familie for det store og meget veludførte arbejde, han, hans far, mor, farfar og farmor har gjort for kirken og kirkegården i de sidste 75 år. Det er guld værd for et menighedsråd at have en sådan ekspertice og viden at kunne trække på. En medarbejder med det engagement, som Jens har, er ikke en selvfølge. Men han er jo også født til jobbet!

Hanne Boldt

